

Asia: VN/10057/2023

## Jätelakiopas: yhdyskuntajätehuoltoa ohjaavat säännökset

### Luku 2: Mitä on yhdyskuntajäte?

**Voitte kirjoittaa kommenttinne ko. osa-alueesta alla olevaan tekstikenttään**

Jätelakioppaan luonnoksen sivulla 8 kohdassa "Yhdyskuntajätettä eivät ole" on mainittu mm. jätevesien viemäroinnissä ja puhdistuksessa syntyvät jätteet (ml. puhdistamoliete) sekä asumisessa syntyvä ja siihen laadultaan rinnastettava muussa toiminnassa syntyvä saostus- ja umpisäiliöliete ja kuivakäymälöiden jäte. Jätelain mukaisen määritelmän mukaan edellä mainitut eivät ole yhdyskuntajätettä, mutta toisaalta jäteraportointiohjeissa kyseisten jätteiden toimintona käytetään nimenomaan yhdyskuntia. Jätelakioppaassa voisi selkeästi avata tätä ristiriitaa, miksi em. jätteitä ei lueta yhdyskuntajätteisiin, mutta jäteraportoinnissa ne niihin lasketaan mukaan.

Opasluonnoksen sivun 9 alareunan viitteessä on todettu, että "Myös ajoneuvot kuuluvat tuottajavastuun piiriin, mutta niitä ei lueta yhdyskuntajätteeksi". Myös tässä on vastaava ristiriita kuin lietteissä, koska jäteraportointiohjeissa kuluttajilta tulevat romuajoneuvot on ohjeistettu raportoimaan yhdyskunnat -toiminnolla. Myös tätä ristiriitaa voisi jätelakioppaassa avata.

### Luku 3: Vastuu yhdyskuntajätehuollon järjestämisestä

#### **Kunnan perusvastuu**

Opasluonnoksen sivulla 15 kappaleessa "Vaarallinen jäte" on mainittu, että kunta vastaa maa- ja metsätaloudesta syntyvän vaarallisen jätteen käsittelyn järjestämisestä, kunhan määrä ei ole kohtuuton. Kappaleessa "Lääkejäte" puolestaan ohjeistetaan kotitalouksien lääkejätteiden vastaanotosta. Maa- ja metsätalouden eläinlääkintäjätteiden vastaanottamiseen opasluonnoksessa ei kuitenkaan oteta kantaa. Pohjois-Savon ELY-keskuksen alueella maa- ja metsätalouden eläinlääkintäjätteiden käsittely on kuitenkin herättänyt keskustelua. Kunnat eivät mielellään ota eläinlääkintäjätteitä vastaan, koska muut lääkejätteet menevät apteekkiin. Apteekit taas ovat innottomia vastaanottamaan yritystoiminnan eläinlääkintäjätteitä. Kotieläinten eläinlääkintäjätteet tosin

menevät apteekkiin. Jätelakioppaaseen olisikin hyvä sisällyttää ohjeistusta myös maa- ja metsätalouden eläinlääkintäjätteiden (lääkkeet, ruiskut,

neulat) käsittelystä.

### **Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu**

Opasluonnoksen sivulla 20 luvussa 3.3.4 käsitellään muita kunnan toissijaiseen jätehuoltovelvollisuuteen liittyviä kysymyksiä. Toiminnan läpinäkyvyyden varmistamiseksi on olennaista, että kunnan jätehuoltoviranomainen tai tämän valtuuttama viranhaltija seuraa kunnan jätelaitoksen toimintaa TSV-palvelun järjestämisessä säännöllisesti. Kunnan jätehuoltoviranomaisella ei kuitenkaan ole toimivaltaa valvontakeinoin puuttua havaitsemiinsa puutteisiin TSV-palvelussa, vaan kunnan jätehuoltoviranomainen ilmoittaa valvontaviranomaiselle havaitsemistaan epäkohdista TSV-palvelussa. Myös jätelaitoksen on

suositeltavaa seurata asiakkailleen antamaansa TSV-palvelua ja 2 000 euron ylittymistä, vaikka lainsäädännöstä seuraavaa veloitetta jätelaitoksella ei tähän ole. Rajan ylittyessä jätelaitoksen tulisi ohjata asiakas hakemaan palvelua ensisijaisesti markkinoilta tarvittaessa Materiaalitoria apuna käyttäen. Tämä on kuntayhtymien kannalta vaikea toteutustapa.

### **Tuottajavastuun rooli yhdyskuntajätehuollossa**

-

### **Kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan vastuut**

-

## **Luku 4: Viranomaiset ja kunnan jätelaitos**

### **Voitte kirjoittaa kommenttinne ko. osa-alueesta alla olevaan tekstikenttään**

Opasluonnoksen luvuissa 4.1 ja 4.2 korostetaan, että ”Kunnissa viranomaistoimintaa ja palvelutehtävien hoitamista ei tulisi yhdistää ja organisoida tavalla, jossa viranomaisen riippumattomuus, puolueettomuus ja asianosaisten tasapuolinen kohtelu saattavat joutua epäilyksen alaiseksi. Erityisesti niissä tapauksissa, joissa viranomaistehtävät ja operatiiviset palvelutehtävät ovat järjestetty samassa organisaatiossa, tulee kiinnittää erityistä huomiota viranomaistoiminnan erottamiseen operatiivisen toiminnan päätöksenteosta”. Luvussa 3.3.4 puolestaan on todettu TSV-palvelusta, että ”Jos jätteen haltija on tyytymätön jätelaitoksen ratkaisuun, jätteen haltija voi saattaa asian jätehuoltoviranomaisen ratkaistavaksi”. Kuntayhtymissä, missä viranomaistehtävät ja operatiiviset palvelutehtävät järjestetään samassa organisaatiossa, voi tilanne johtaa siihen, että sama henkilö, jonka TSV-ratkaisusta valitetaan, on

käsittelemässä valitusta viranomaisroolissa. Oppaassa tulisi olla tarkempaa ohjeistusta siitä, miten viranomaisen riippumattomuus käytännössä hoidetaan niin, että sama henkilö ei voi toimia sekä viranomais- että palvelutehtäväroolissa tai, että jätehuoltoviranomaisessa ratkaisu tulee tehdä monijäsenisen toimielimen toimesta.

## **Luku 5: Yhdyskuntajätteen erilliskeräys**

### **Voitte kirjoittaa kommenttinne ko. osa-alueesta alla olevaan tekstikenttään**

Opasluonnoksen luvun 5.2.1. ”Jätteiden erilliskeräys asuinkiinteistöillä” määritelmän mukaisesti taajamalla tarkoitetaan kaikkia vähintään 200 asukkaan rakennusryhmiä, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200 metriä suurempi. Opasluonnoksen taajamarajauksen määritelmä voi

poiketa esim. jätehuoltomääräyksissä jäteasetuksen taajama -käsitteen määrittelystä. Tällaiset määritelmäerot saattavat johtaa erilaisiin tulkintoihin jätteiden erilliskeräystä järjestettäessä.

## Luku 6: Kunnan vastuulle kuuluvan jätteen kuljetuksen järjestäminen

**Voitte kirjoittaa kommenttinne ko. osa-alueesta alla olevaan tekstikenttään**

Opasluonnoksen luvussa 6.7 "Kuntien ja pakkausjätteiden tuottajayhteisön yhteistoiminta pakkausjätteen kiinteistöittäisessä erilliskeräyksessä" olisi

hyvä mainita, että tuottajayhteisö voi perustua myös vapaaehtoisuuteen (esim. maatalousmuovi) ja avata lainsoveltamista ko. toimintaan.

## Luku 7: Poikkeukset velvollisuudesta liittyä kunnan järjestämään jätehuoltoon tai kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen

**Voitte kirjoittaa kommenttinne ko. osa-alueesta alla olevaan tekstikenttään**

-

## Luku 8: Jätehuoltopalvelujen laatuvaatimukset ja palvelujen hankinta

**Voitte kirjoittaa kommenttinne ko. osa-alueesta alla olevaan tekstikenttään**

-

## Luku 9: Jätehuollon rekisterit ja kirjanpito jätteistä

**Voitte kirjoittaa kommenttinne ko. osa-alueesta alla olevaan tekstikenttään**

Opasluonnoksen lukuun 9.1.1 "Vastuu rekisterin pitämisestä ja rekisteriin merkittävät tiedot" tulisi lisätä rekisterin ylläpitoa koskevat toimintaperiaatteet kuntayhtymän näkökulmasta.

Luvussa 9.2 "Muut jätehuollon rekisterit ja kirjanpito jätteistä" puolestaan tulisi kertoa laajemmin tietojärjestelmähankkeiden myötä kehitetyistä

jätehuollon tietopalveluista ja -rekistereistä kuten jätehuoltokompassista, SIIRTO-rekisteristä, Materiaalitorista, Jätehuoltorekisteristä sekä Tuottajarekisteristä. Lisäksi tulisi kertoa näiden rekisterien käytöstä viranomaistyössä ja tarkastaa, tuleeko käyttötarkoituksesta kertoa enemmän muissa asiaa käsittelevissä luvuissa.

## Luku 10: Jättemaksut ja kuluttajansuoja

**Voitte kirjoittaa kommenttinne ko. osa-alueesta alla olevaan tekstikenttään**

-

## Luku 11: Kunnan jätehuoltomääräykset ja neuvonta

**Voitte kirjoittaa kommenttinne ko. osa-alueesta alla olevaan tekstikenttään**

-

## Muuta lausuttavaa

### **Voitte kirjoittaa mahdolliset muut kommenttinne olevaan tekstikenttään**

Pohjois-Savon ELY-keskus kiittää ympäristöministeriötä lausuntomahdollisuudesta ja toteaa opasluonnoksen olevan kokonaisuudessaan kattava ja perusteellinen. Jätelainsäädännön uudistusten myötä jätelakioppaan päivittäminen on myös ajankohtaista ja tarpeellista.

Lappalainen Jorma  
Pohjois-Savon ELY

Siikström Hanne  
Pohjois-Savon ELY - Ympäristönsuojelu ja ilmasto -yksikkö